

І знову про податкову реформу: епізод - ПДФО

Катерина Проскура

Перманентний процес покращення податкової системи тримає і останніми днями спільнота отримала для ознайомлення доопрацьований **Законопроект** «Про внесення змін до Податкового кодексу України» (залі – Законопроект). В цілому доопрацьований текст містить доопрацювання, що не носять кардинальний характер відносно попередньої редакції. Однак своїм глибоким креативом вражає законодавча ініціатива щодо реформування підходів до оподаткування доходів фізичних осіб від провадження підприємницької діяльності (увага: в тому числі ФОП на загальній системі!).

Отже, Законопроектом пропонується поділ фізосіб, що здійснюють підприємницької діяльності на наступні категорії:

- 1 категорія – дрібна одноосібна діяльність;
- 2 категорія – спрощена загальна система оподаткування;
- 3 категорія – стандартна загальна система оподаткування (нині діюча).

Власне **ідея наступна**: коли настане час **нульового декларування** доходів фізичних осіб – даний механізм дозволить «легалізувати» доходи, отримані від підприємницької діяльності і прирівняні до них, та обкласти їх ПДФО не за базовою ставкою 18%, а в пом'якшеному режимі. Розглянемо детальніше запропоновані підходи до оподаткування виділених категорій.

Категорія 1. Дрібна одноосібна діяльність – сплата ПДФО за фіксованою ставкою, за умови дотримання наступних критеріїв:

- фізична особа не зареєстрована як ФОП, наймані працівники відсутні;
- дозволені види діяльності: роздрібна торгівля товарами власного виробництва; надання побутових послуг населенню; традиційні народні промисли (перелік встановлюється місцевою радою);
- обсяг річного доходу до 250 МЗП, встановленої на 1 січня звітного року;
- реєстрація: **заявочний принцип** з поданням заяви до органу місцевого самоврядування (сілради, міськради, райради тощо). Місцевий орган самоврядування повідомляє орган ДФСУ про таку заяву. Орган ДФСУ бере таку фізичну особу на податковий облік як платника ПДФО за фіксованим розміром;
- фіксований розмір ПДФО (щомісячно) 10% МЗП, встановленої на 1 січня податкового року;
- звітний період: календарний рік, за який подається декларація спрощеної форми про доходи, отримані від здійснення такої діяльності;
- відсутність вимог щодо державної реєстрації як ФОП.

Категорія 2. Спрощена загальна система – сплата ПДФО з прибутку:

- ФОП та самозайняті особи;
- види діяльності – обмеження, встановлені нині для єдиного податку;
- кількість найманих працівників не обмежена;
- обсяг річного доходу – до 4000 МЗП, встановленої на 1 січня звітного року;
- об'єкт оподаткування: різниця між доходами та витратами;
- ставка податку: 18%;
- спрощений облік доходів і витрат за касовим методом;
- спрощені вимоги до підтверджуючих документів (в т.ч. довільної форми з обов'язковим зазначенням реквізитів, що ідентифікують контрагента);
- право на амортизацію основних засобів, що використовуються у діяльності (крім житлової нерухомості та автомобілів) – власне незрозуміло, як її суму можливо буде підтверджувати за відсутності обліку;
- перенесення збитків, понесених у звітному році, на наступні роки до повного погашення (але не більше 3 років);
- звітний період: календарний рік;
- сплата: щоквартально авансовими платежами;
- не застосування РРО платниками з обсягом доходу до 1 млн. грн.

Категорія 3. Стандартна загальна система оподаткування доходів ФОП на загальній системі оподаткування:

- обсяг річного доходу - понад 4000 МЗП.

Ось суть пропонованих змін. Залишилось органам місцевого самоврядування опанувати на званий «заявочний принцип», законодавцям переписати Закон про державну реєстрацію, декілька кодексів, декілька інших законів і підзаконних актів – і мета з індивідуальним підприємництвом буде досягнута!